

Тема 6. Адміністрування проектного землекористування

Впорядкування землеволодінь і землекористувань сільськогосподарських підприємств

Поняття удосконалення землекористувань і землеволодінь. Впорядкування або вдосконалення існуючих землеволодінь і землекористувань – це землевпорядні дії з внесення цілеспрямованих змін у їх конфігурацію, площу, що поліпшують розміщення, структуру, межі з метою створення територіальних умов для підвищення ефективності використання й охорони земель, виробництва й усунення недоліків землеволодіння та землекористування.

Недоліки землеволодінь і землекористувань - це незручності у конфігурації, площі, структурі, розміщенні й межах земельних масивів або ділянок, закріплених за сільськогосподарськими підприємствами і громадянами, що негативно впливають на використання землі, економіку й організацію виробництва.

До недоліків землеволодіння і землекористування належать:

- нераціональний розмір землеволодіння і землекористування - невідповідність структури і складу їхніх угідь спеціалізації і природоохоронним вимогам;

- черезсмужжя - розчленованість господарства на відособлені ділянки, розділені землями інших землевласників, що збільшує віддаленість земель і приводить до необхідності спілкування через землі інших господарств, погіршення умов керування виробництвом, зростання щорічних витрат виробництва і зниження його ефективності;

- вкраплення - розташування всередині земельного масиву і меж певного землеволодіння ділянки землі іншого землевласника, що збільшує транспортні витрати, потребує зустрічних переїздів, а іноді призводить до знеособлення у використанні землі;

- ламаність меж і вклинювання створюють незручності для внутрішньогосподарської організації території, спричиняють дроблення ділянок, погіршують їх конфігурацію, що ускладнює використання техніки, призводить до недоорювань, недосівів, виведення земель з обігу;

- далекоземелля, що виявляється в значній віддаленості земель господарства від населених пунктів, виробничих центрів, тваринницьких ферм, що заважає доступу до цих земельних ділянок, потребує додаткового будівництва доріг, збільшує транспортні витрати на перевезення продукції, робочої сили, ускладнює організацію виробництва.

- топографічне черезсмужжя, тобто розміщення в межах певного землеволодіння ділянок земель, які розділені перешкодами (за річкою, болотом, залізницею, автомагістраллю) і є важкодоступними, а також ерозійно небезпечне розташування меж, не погоджене з рельєфом місцевості, умовами стоку води, що призводить до виникнення ерозії ґрунтів.

Для обґрунтованого усунення недоліків землеволодіння, вибору можливих способів його впорядкування розробляють проект міжгосподарського землеустрою. При цьому усувають недоліки і складають проект одночасно по групі взаємозалежних землеволодінь і землекористувань. Складаючи проект впорядкування існуючих землеволодінь, необхідно:

- 1) надати землеволодінню і землекористуванню раціональних розмірів і структури;
- 2) зробити їх компактними, правильної конфігурації;

3) скоротити відстань переїздів і перевезень;

4) ліквідувати умови, що погіршують внутрішньогосподарську організацію території, спричиняють зниження продуктивності угідь і погіршують охорону земель і навколишнього природного середовища.

Зміст проекту і способи усунення недоліків землеволодінь і землекористувань. Впорядкування землі щодо усунення недоліків землеволодіння і землекористування складається з підготовчих робіт, складання проекту, розгляду, затвердження і перенесення проекту в натуру, оформлення документів.